

1946

V roce 1946 se počaly osídlovat opuštěné zemědělské usedlosti po Němcích přichozími sedláky z vnitrozemí. Dospívající děti sedláků však více než zemědělství lákala kratší pracovní doba v průmyslu s většími měsíčními výdělky a tak soukromé hospodářství s nepravidelnými finančními příjmy hatilo vidiny svých zemědělských rodičů v rozkvětu jejich statků.

V r. 1946 byl důl Bihl přejmenován na důl Hana podle manželky presidenta Beneše, která se narodila ve strážním domku č.p. 25 na trati Litvínov Louka – Moldava v sousedních Domaslavicích. Na pozvání horníků k účasti na tento slavnostní akt však Hana Benešová nereagovala.

Hospodářství se po válce rozvíjelo jen velmi pomalu. Zejména od konce r. 1945 až 1948, v době, kdy se rozhodovalo o budoucím charakteru republiky, má-li být republika buržoazním či socialistickým státem. Ani potom se hospodářství, kdy ještě doznívaly následky války, výrazně nezlepšovalo. Na nákup potravin, některé ošacení a látky, ale také na některé výrobky domácí potřeby platil lístkový či přidělový systém.

V r. 1946 byly v obci prodejny potravin v č.p. 156 společnost Včela, v č.p. 35 mlékárna Kutěna, v č.p. 120 pekařství Jošta, v č.p. 29 papírnictví Vaněk, v č.p. 150 cukrárna Blecha, v č.p. 181 potraviny Liška, č.p. 146 instalatérství Karmazín, v č.p. 13 mlékárna Rudofová, v č.p. 145 pekařství Boucký, v č.p. 257 potraviny Máče, v č.p. 187 koloniál Šindler.

Dne 16. června 1946 byla na budově hořejší školy č.p. 141 odhalena pamětní deska řídicímu učiteli Janu Zelenkovi – Hajskému, jak si sám říkal, který jako odpůrce fašismu byl iniciátorem atentátu na zastupujícího říšského protektora SS Reinharda Heydricha. Při této příležitosti byl Jan Zelenka, ministrem školství jmenován školním inspektorem in memoriam.

Jan Zelenka, řídicí učitel na škole v Háji č.p. 141. Narodil se 3. března 1895 v Kamenném Újezdě, kde vyrůstal v zázemí jihočeské rodiny. Studoval v Praze a na Žižkově bylo jeho první učitelské působiště než narukoval do Chebu. Do roku 1924 pak vyučoval v Praze v Liboci. Na výzvu se dobrovolně přihlásil do pohraničí. S ročním synkem se přestěhovali do Brandova u Hory Svaté Kateřiny s cílem vést české děti k vědomí, že pochází z českých rodin. Po dvou letech se přestěhoval do Háje u Duchcova, kde se stal řídicím učitelem. Rok na to byl zvolen starostou Sokola, kterým byl až do konce svého působení v obci. V Háji byl také členem osadní rady, kde zastupoval české obyvatelstvo tehdejší osady Háj. Krátce před vpádem Hitlerových vojsk do Čech, nuceně odešel do Prahy, kde pokračoval v protifašistické odbojové činnosti v organizaci JINDRA. Tam také po vysazení parašutistů skupiny ANTHROPOID se stal, jak ho označovali pozdější nacistické zprávy náčelníkem pachatelů atentátu v květnu 1942 na Reinharda Heydricha, zastupujícího říšského protektora SS Obergruppenführera a generála policie. Jeho život ukončila ampule prudkého jedu dne 17. 6. 1942, když si pro něho do jeho bytu na Žižkově přišlo gestapo.

Stejným způsobem unikl gestapu jeho syn Milič po požití prudkého jedu v krčském lese. Manželka, Františka Zelenková byla gestapem zatčena, deportována do Terezína a odtud pak 22. října 1942 s transportem sokolského odboje do Mauthausenu, kde po dvou dnech byli všichni popraveni. V roce 1947 byla v Háji na počest Jana Zelenky pojmenována ulice „Zelenkova“. Ve stejném roce byla v Praze na Žižkově rovněž pojmenována ulice (kolmá ulice na Biskupcovu) na ulici „Zelenky Hajskeho“.

V září zahajovaly školy vyučování s celkovým počtem 159 žáků s řídícím učitelem Františkem Sedlákem a učiteli Jaroslavem Kocourkem, Marií Jarošovou, Jaroslavem Hnilicou, Annou Smolíkovou a Václavem Kunickým. Suplujícím učitelem byl Jaromír Pavlis. V 1. třídě bylo 37 žáků, ve 2. třídě 30 žáků, ve 3. třídě 26 žáků, ve 4. třídě 31 žáků a v 5. rovněž 36 žáků. V mateřské škole bylo 46 dětí.

Žáci po absolvování pěti tříd národní školy přecházeli do čtyřtřídní měšťanské školy do Oseka sídlící v Dolnonádražní ulici.

Koncem roku 1946 byl pro zchátralý stav demolován dům č.p. 121 (situován částečně v silnici mezi č.p. 31 a č.p. 139) jehož posledním vlastníkem byl občan Tropschuh.

13. listopadu 1946 byl ve věznici v Mostě popraven Richard Frank (nar. 8. března 1912) z Dolního Háje za retribuční trestné činy podle § 5 – za aktivní nacistickou činnost. Byl to druhý popravený občan obce Háj za existence obce od roku 1203. Z archivních záznamů se dovídáme, že prvním popraveným občanem byl Hans Köller z Háje za krádež v kostele, který byl 15. května 1668 apelačním soudem v Praze (odvolací soud pro poddanské věci) odsouzen k trestu oběšením a následně spálením.